

Ionuț Jinga

Cartea Neagră a controlului fiscal

București, 2026

Cartea Neagră a controlului fiscal
ISBN: 978-606-47-1542-5
2026 © RENTROP & STRATON

Autor: Ionuț Jinga

Manager Departament Editorial: Adina Vasile
Manager Produs: Maria Mihai

Lucrare editată de: RENTROP & STRATON
recunoscut de CNCIS conform Deciziei nr. 284/2007

Senior Editor: George Straton
Director General: Octavian Breban
Director Creație: Cristina Straton
Manager Producție: Simona Morărescu
Tehnoredactor: Anca Ropotă
Corector: Elvira Panaitescu
Foto copertă: freepik.com

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din această lucrare nu poate fi reprodusă, arhivată sau transmisă sub nicio formă și prin niciun fel de mijloace, mecanice sau electronice, fotocopiare, înregistrare audio sau video, fără permisiunea în scris din partea editorului. Autorii sau editorii nu sunt responsabili pentru nicio pierdere provocată vreunei persoane fizice sau juridice care acționează sau se abține de la acțiuni ca urmare a citirii materialelor publicate în această lucrare.

Serviciul Clienți: tel. 021.209.45.45
E-mail: conta@rs.ro
Internet: www.rs.ro

**Puteți consulta și celelalte lucrări editate de RENTROP & STRATON la adresa:
www.rs.ro.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
JINGA, IONUȚ
Cartea neagră a controlului fiscal / Ionuț Jinga. - București:
Rentrop & Straton, 2026
ISBN 978-606-47-1542-5
336

RENTROP & STRATON
Informații Specializate

Bdul Națiunile Unite nr. 4, bloc 107A, etajul 1, sector 5, București
Serviciul Clienți – Tel.: 021.209.45.45; E-mail: info@rs.ro

CUVÂNT ÎNAINTE

Am primit un aviz de inspecție fiscală și am intrat în panică, nu știu ce trebuie să fac! Din nou, firma pe care o administrez face obiectul unei inspecții fiscale. Controale și iar controale, m-am săturat! De câte ori auzim astfel de replici și nu înțelegem de ce anumite firme se află permanent sub lupa inspectorilor fiscali, iar altele nu sunt verificate niciodată?

E momentul să aflați cauzele acestor inspecții aparent anormale și să acționați în consecință!

Este evident că nu vă putem spune dacă în perioada următoare veți face sau nu obiectul unei inspecții fiscale de fond sau inopinate, dar cu siguranță vă vom ajuta să înțelegeți care sunt factorii de risc care atrag aceste controale repetate și cum să procedați în vederea ieșirii din zona de risc care vă aruncă permanent în planul de inspecție fiscală. De reținut este faptul că metodologiile și procedurile privind efectuarea analizei de risc în vederea selectării contribuabililor pentru inspecție fiscală nu sunt transparente (nefiind publice).

Vom prezenta modul în care decurge o inspecție fiscală sau un control inopinat, ce drepturi aveți pe parcursul derulării controlului, inclusiv dreptul de a solicita amânarea acestuia, precum și posibilitățile de a contesta actul administrativ fiscal rezultat în urma inspecției.

De asemenea, vă vom pune în gardă cu situațiile în care se dispun măsuri asiguratorii în timpul controlului sub forma popririlor bancare și a sechestrului, pentru a cunoaște procedura și a contesta eventualele abuzuri care vă pot duce chiar la faliment. Vom prezenta cazurile în care echipele de inspecție fiscală sesizează organele de cercetare penală.

Anul 2025 marchează sfârșitul inspecțiilor fiscale pentru care selectarea contribuabililor supuși acțiunilor de control se putea face aleatoriu.

Începând cu acest an, asistăm la o adevărată revoluție în materia inspecțiilor ANAF, în sensul în care selectarea contribuabililor care urmează a fi supuși inspecției fiscale va fi efectuată de către organul de

inspecție fiscală competent, aproape în totalitate, în funcție de nivelul riscului fiscal.

Prin excepție de la această regulă, contribuabilii/plătitorii pot fi selecțai în mod aleatoriu pentru efectuarea unei acțiuni de inspecție fiscală. Într-un an calendaristic, procentul maxim de contribuabili/plătitori selecțai în mod aleatoriu nu poate depăși 10% din totalul contribuabililor/plătitorilor selecțai pentru efectuarea inspecției fiscale în anul respectiv.

Depășirea procentului de 10% reprezintă abatere disciplinară, iar conducătorul structurii de inspecție fiscală are obligația să ia măsuri de sancționare a persoanelor vinovate.

Nivelul riscului se stabilește pe baza analizei de risc, iar analiza de risc se va efectua periodic, caz în care organul fiscal stabilește și clasa/subclasa de risc fiscal a contribuabilului.

Clasa/Subclasa de risc fiscal se comunică contribuabilului, la cerea acestuia, prin orice mijloc de comunicare care asigură dovada primirii informației, cu excepția cazului în care obiective de interes general justifică restrângerea accesului la această informație.

Trebuie precizat că un contribuabil nu poate face obiecții cu privire la modul de stabilire a riscului și a clasei/subclasei de risc fiscal în care a fost încadrat, prevedere clar expusă în Codul de procedură fiscală.

O altă noutate este faptul că, în cazul creanțelor administrate de organul fiscal central, organele de inspecție fiscală au **competență de efectuare a inspecției fiscale pe întreg teritoriul țării**. Până în anul 2026, competența de efectuare a inspecției fiscale de către organul fiscal central se putea delega și altui organ fiscal central, însă organul de inspecție fiscală căruia i s-a delegat competența avea obligația să înștiințeze contribuabilul despre delegarea de competență.

Așadar, această lucrare, care nu trebuie să lipsească din biblioteca niciunui contabil sau administrator de firmă, vă va feri de multe neplaceri cauzate de controale care vi se efectuează din cauza unor erori în contabilitate sau din cauza încadrării într-un grad de risc fiscal în care ați intrat de multe ori nemeritat.

CUPRINS

1. Inspekția fiscală. Procedura completă și riscul de control . . .	9
1.1. Obiectul inspekției fiscale	9
1.2. Formele și întinderea inspekției fiscale	16
1.3. Termenul de prescripție în materia impozitului pe profit	17
1.4. Reguli privind inspekția fiscală	20
1.5. Selectarea contribuabililor/plătitorilor pentru inspekție fiscală	25
1.6. Desfășurarea inspekției fiscale	26
1.7. Drepturile și obligațiile contribuabilului pe timpul desfășurării inspekției fiscale	31
1.8. Durata efectuării inspekției fiscale	38
1.9. Suspendarea inspekției fiscale	38
1.10. Stabilirea bazei de impozitare prin estimare	40
1.11. Reverificarea. Când se dispune reverificarea contribuabilului?	40
1.12. Refacerea inspekției fiscale	41
1.13. Dreptul contribuabilului/plătitorului de a fi informat	41
1.14. Rezultatul inspekției fiscale	42
1.15. Când se sesizează organele de urmărire penală	46
2. Controlul inopinat	48
3. Contestația împotriva actelor administrativ-fiscale	51
4. Dosarul prețurilor de transfer – prietenul dumneavoastră în fața autorităților fiscale	56
5. Atenție la regulile de executare silită!	58
6. Ordinul ANAF nr. 4.077/2020 pentru aprobarea Procedurii de întocmire, avizare și aprobare a raportului de inspekție fiscală	60

Procedura de întocmire, avizare și aprobare a raportului de inspecție fiscală, din 09.12.2020	60
7. Studii de caz privind inspecția fiscală	70
8. Particularități privind inspecția fiscală la transportatori . . .	76
9. Analiza de risc fiscal	111
10. Proceduri de inspecție fiscală	117
11. Totul despre Fișierul standard de control fiscal SAF-T . . .	181
12. Principalele modificări ale Codului de procedură fiscală, în domeniul SAF-T, introduse de Ordonanța Guvernului nr. 11/2021, publicată în Monitorul Oficial nr. 832/31.08.2021	199
13. Principalele prevederi din Ordinul ANAF nr. 1.783/2021 privind natura informațiilor pe care contribuabilul/plătitorul trebuie să le declare prin fișierul standard de control fiscal, modelul de raportare, procedura și condițiile de transmitere, precum și termenele de transmitere și data/datele de la care categoriile de contribuabili/plătitori sunt obligate să transmită fișierul standard de control fiscal – Agenția Națională de Administrare Fiscală – ANAF	202
14. Noutăți în sfera inspecției fiscale	222
14.1. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 188/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	222
14.2. Ordinul ANAF nr. 128/2025 privind aprobarea modelului și conținutului formularelor și documentelor utilizate în activitatea de control a Direcției generale antifraudă fiscală	232
15. Modificări la Legea evaziunii fiscale	234

15.1. Legea nr. 125/2023 privind completarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale	234
15.2. Legea nr. 126/2024 privind unele măsuri pentru consolidarea capacității de combatere a evaziunii fiscale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normativ	234
16. Jurisprudența în materia inspecției fiscale	238
16.1. Neîndeplinirea obligațiilor de ascultare a contribuabilului	238
16.2. Principiul in dubio contra fiscum – Hotărârea CEDO în cauza Serkov	242

1. Inspecția fiscală. Procedura completă și riscul de control

Deși este binecunoscută aversiunea firmelor când vine vorba de plata unor impozite, taxe sau contribuții către bugetul de stat, există tehnici și instrumente de optimizare fiscală, prevăzute de legislația în vigoare.

Apelând la astfel de proceduri legale, scăpați de grijă și de riscurile la care vă expuneți încercând soluții „miraculoase“ de interpretare excesivă a legii în scopul obținerii unor avantaje fiscale. Evitați, astfel, intrarea în aria de suspiciune a sustragerii de la plata impozitelor, manifestată adesea prin denaturarea informațiilor ce sunt raportate la autorități, precum declararea unor venituri sau profituri mai mici decât în realitate sau mărirea artificială a cheltuielilor, adică în zona nocivă a evaziunii fiscale.

1.1. Obiectul inspecției fiscale

Inspecția fiscală reprezintă activitatea ce are ca obiect verificarea legalității și conformității declarațiilor fiscale, corectitudinii și exactității îndeplinirii obligațiilor în legătură cu stabilirea obligațiilor fiscale de către contribuabil/plătitor, respectării prevederilor legislației fiscale și contabile, verificarea sau stabilirea, după caz, a bazelor de impozitare și a situațiilor de fapt aferente, stabilirea diferențelor de obligații fiscale principale.

Inspecția fiscală se exercită asupra oricăror persoane și entități, indiferent de forma lor de organizare, la contribuabili, cât și la plătitori, adică acelei persoane care, în numele contribuabilului, are obligația de a plăti sau de a reține și de a plăti ori de a colecta și a plăti, după caz, impozite, taxe și contribuții sociale. De asemenea, plătitor este considerat și sediul secundar obligat să se înregistreze fiscal ca plătitor de salarii și de venituri asimilate salariilor.

Ce face organul de inspecție fiscală în scopul efectuării inspecției:

- **examinează documentele** aflate în dosarul fiscal al contribuabilului/plătitorului;
- **verifică concordanța dintre datele din declarațiile fiscale cu cele din evidența contabilă și fiscală a contribuabilului.**

Contribuabilul/Plătitorul este obligat să utilizeze pentru activitatea desfășurată documente primare și de evidență contabilă stabilite prin lege și să completeze integral rubricile formularelor, corespunzător. Organul fiscal poate lua în considerare orice evidențe relevante pentru impunere ținute de contribuabil/plătitor.

În vederea stabilirii stării de fapt fiscale, contribuabilul/plătitorul are obligația să pună la dispoziție organului fiscal registre, evidențe, documente de afaceri și orice alte înscrisuri. În același scop, organul fiscal are dreptul să solicite înscrisuri și altor persoane cu care contribuabilul/plătitorul are sau a avut raporturi economice sau Organul fiscal poate solicita punerea la dispoziție a înscrisurilor la sediul său ori la domiciliul fiscal al persoanei, **are dreptul să rețină**, în scopul protejării împotriva înstrăinării sau distrugerii, indiferent de mediul în care sunt stocate, documente, acte, înscrisuri, registre și documente financiar-contabile în original sau orice element material care face dovada stabilirii, înregistrării și achitării obligațiilor fiscale de către contribuabil/plătitor, pe o perioadă de **cel mult 30 de zile**. În cazuri excepționale, cu aprobarea conducătorului organului fiscal, perioada de reținere poate fi prelungită cu cel mult 90 de zile.

Contribuabilul/plătitorul are dreptul să solicite copii ale documentelor reținute atât timp cât acestea sunt în posesia organului fiscal. Dovada reținerii documentelor o constituie actul întocmit de organul fiscal, în care sunt specificate toate elementele necesare individualizării probei sau dovezii respective, precum și mențiunea că aceasta a fost reținută, potrivit dispozițiilor legale, de către organul fiscal. Actul se